

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาถึง แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนของบุคลากรในอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม โดยเลือกจากประชากรที่มีบทบาท มีสถานภาพหรือตำแหน่งกรรมการในหมู่บ้าน ชุมชน ในกลุ่มประชากร 3 กลุ่ม คือ กลุ่มทางเศรษฐกิจ กลุ่มทางวัฒนธรรม กลุ่มทางการปกครองและข้าราชการ ซึ่งได้เก็บรวบรวมข้อมูลในปี 2543

กลุ่มตัวอย่าง

1. การสุ่มกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นตัวแทนของ องค์กรทางเศรษฐกิจ และองค์กรทางวัฒนธรรม ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอนดังนี้

1.1 ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากตำบลในอำเภอแม่แจ่ม 10 ตำบล เลือกเอากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50 ของประชากรจากเขตการปกครองเป็นตำบลได้ 5 ตำบล รวม 61 หมู่บ้าน

1.2 สุ่มอย่างง่าย ร้อยละ 50 จาก 61 หมู่บ้าน โดยวิธีการจับฉลาก (Lottery Method) ได้กลุ่มตัวอย่าง 31 หมู่บ้าน

1.3 เลือกกลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนของกลุ่มต่างๆ ที่มีบทบาทหรือเป็นกรรมการในแต่ละกลุ่มมา กลุ่มละ 1 คน ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

3.3.1 องค์กรทางเศรษฐกิจ

- กลุ่มออมทรัพย์ 31 หมู่บ้าน	จำนวน 31 คน
- กลุ่มสมาชิก สหกรณ์การเกษตร 31 หมู่บ้าน	จำนวน 31 คน
- กลุ่มแม่บ้านเพื่อการผลิต 31 หมู่บ้าน	จำนวน 31 คน
- กลุ่มธุรกิจการค้า 31 หมู่บ้าน	จำนวน 31 คน

3.3.2 องค์การทางวัฒนธรรม

- กลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติและสัตว์ป่า 31 หมู่บ้าน	จำนวน	31 คน
- กลุ่มทอผ้า 31 หมู่บ้าน	จำนวน	31 คน
- กลุ่มอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นและสมุนไพร 31 หมู่บ้าน	จำนวน	31 คน
รวม		217 คน

2. การสุ่มกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นตัวแทนจากองค์การทางการปกครองและข้าราชการสุ่มจากประชากรทั้งหมดภายในอำเภอแม่แจ่ม ร้อยละ 50 โดยใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยการจับฉลาก (Lottery Method) ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 ข้าราชการฝ่ายปกครอง	5 คน
2.2 ข้าราชการทางการศึกษา	30 คน
2.3 หัวหน้าส่วนราชการ	5 คน
2.4 บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลและสภาตำบล	87 คน
รวม	127 คน
รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน	344 คน

3. การสุ่มกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ สุ่มมาจากองค์กรทั้ง 3 องค์กร ดังนี้

3.1 องค์กรทางเศรษฐกิจ	จำนวน	5 คน
3.2 องค์กรทางวัฒนธรรม	จำนวน	5 คน
3.3 องค์กรทางการปกครองและข้าราชการ	จำนวน	5 คน
รวม	จำนวน	15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

1. แบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบ เลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 สภาพความพร้อมในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาของ

ชุมชน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ พร้อมมากที่สุด พร้อมมาก พร้อมปานกลาง พร้อมน้อย พร้อมน้อยที่สุด และกรณีที่มีความเห็นไม่พร้อม ให้เลือกตอบในช่อง ไม่พร้อม โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนตามระดับสภาพความพร้อมดังนี้คือ

พร้อมมากที่สุด	ให้คะแนน 5
พร้อมมาก	ให้คะแนน 4
พร้อมปานกลาง	ให้คะแนน 3
พร้อมน้อย	ให้คะแนน 2
พร้อมน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1
ไม่พร้อม	ให้คะแนน 0

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับ แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาของชุมชน โดยแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนตามสภาพความต้องการมีส่วนร่วมดังนี้คือ

ต้องการมากที่สุด	ให้คะแนน 5
ต้องการมาก	ให้คะแนน 4
ต้องการปานกลาง	ให้คะแนน 3
ต้องการน้อย	ให้คะแนน 2
ต้องการน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1

2. แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ใช้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเกี่ยวกับ ความพร้อม และแนวทางของการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาของชุมชน ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้ ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ความพร้อม บทบาทและพฤติกรรมของการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของชุมชน
2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องที่วิจัย

3. นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ดำเนินการดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามชุดที่ 1 มาวิเคราะห์สรุป เป็นแนวทางเบื้องต้นและสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาของชุมชน

2. นำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตรวจสอบปรับปรุง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ

3. ปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์แล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือจากประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ถึง นายอำเภอแม่แจ่ม เพื่อขอความอนุเคราะห์ แจ้งให้ผู้นำชุมชนได้ทราบและตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลงานวิจัย

2. ผู้วิจัยมีหนังสือนำส่งแบบสอบถามถึงประชากรกลุ่มตัวอย่าง คนละ 1 ชุด วิธีรับคืนหลังจากส่งแบบสอบถามระยะเวลา 1 เดือน เก็บรวบรวมแบบสอบถามโดยผู้วิจัย ซึ่งได้รับคืนจากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 308 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 89.53

3. นำข้อมูลที่ได้ มาวิเคราะห์และสรุปเป็นแนวทางเบื้องต้นเกี่ยวกับ ความพร้อมและการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา

4. ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิโดยผู้วิจัยนัดเวลาสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์ตามเวลาที่นัดหมาย

5. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาปรับและพัฒนา แนวทางการมีส่วนร่วมบริหารโรงเรียนของชุมชน ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1.แบบสอบถาม

ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ นำเสนอในรูปตารางและการบรรยาย

ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางและการบรรยาย

2. แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยการนำข้อมูลมาสรุปประเด็น จัดหมวดหมู่ การนำเสนอข้อมูลนำเสนอโดยการบรรยาย

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย เป็นดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	น้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. การแจกแจงความถี่
2. ร้อยละ
3. ค่าเฉลี่ย
4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน